

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ
ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

1.2 เพื่อเปรียบเทียบแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของ
ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้าน จำแนก
ตามประเภทของโรงเรียน

2. สมมติฐานการวิจัย

ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน
มีทัศนะต่อแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2,459 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวนตาม ประเภทของ โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.3.1 ประเภทของเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Questionnaires)

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็น แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น แบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ พึ่งประสงค์ตามทัศนคติของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดย ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ มีจำนวน 57 ข้อ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ และ ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นดำเนินการนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขอ อนุญาตเก็บข้อมูล ไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และติดตามรับแบบสอบถามกลับคืนมา โดยติดตามด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

3.6.3 สถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

3.6.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ด้วย F -test (One Way Analysis of Variance) และ หากพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD. (Least Significant Different) (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 119)

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ได้ผลการวิจัย ดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาเป็น โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 และสุดท้ายเป็น โรงเรียนมัธยม จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9

4.2 ผลการวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน โดยรวม พบว่า แบบของผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้นำแบบนักบริหาร ผู้นำแบบนักพัฒนา ผู้นำแบบประนีประนอม ผู้นำแบบนักบุญ ผู้นำแบบเผด็จการมีศิลปะ ผู้นำแบบยึดระเบียบ ผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้นำแบบหนึ่งงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

4.2.1 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน โดยรวม พบว่า แบบของผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้นำแบบนักบริหาร ผู้นำแบบนักพัฒนา ผู้นำแบบประนีประนอม ผู้นำแบบนักบุญ ผู้นำแบบเผด็จการมีศิลปะ ผู้นำแบบยึดระเบียบ ผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้นำแบบหนึ่งงาน

4.2.2 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบหนึ่งงาน พบว่า อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารที่มาปฏิบัติหน้าที่สายประจำ ผู้บริหารที่ไม่ใส่ใจในผลงานที่นำเสนอ ผู้บริหารที่ชอบอ้างว่าติดประชุมเป็นประจำ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารที่คำนึงถึงธุระส่วนตัวมากกว่าส่วนราชการ

4.2.3 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ พบว่า อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ผู้บริหารที่ทำงาน โดยไม่

ปรึกษาคณะครู ผู้บริหารที่ไม่เสนอแนะแนวคิดใหม่ๆกับคณะครู และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารไม่รับฟังข้อเสนอแนะจากคณะครูในเรื่องสำคัญๆก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ

4.2.4 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบนักบุญ พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารที่ทำตัวเป็นกันเองกับคณะครู ผู้บริหารผู้บริหารที่เอาใจใส่ช่วยเหลือคณะครูทุกเรื่อง ผู้บริหารที่ไม่เคร่งครัด ไม่เฉยชขาด และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารที่ไม่เด็ดขาดในการ

4.2.5 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบประนีประนอม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารที่ทำให้คณะครู รู้สึกเป็นกันเอง ผู้บริหารที่ชอบประนีประนอมในการทำงาน ผู้บริหารที่ขอรับความคิดเห็นจากคณะครู และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารที่ไม่มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ

4.2.6 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำ แบบยึดระเบียบ พบว่า อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารเน้นเรื่องการทำงานให้ทันตามกำหนด ผู้บริหารบริหารเคร่งครัดและเฉยชขาด ผู้บริหารจะตำหนิงานที่ทำไม่ได้ผลทันที และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารจะสั่งการในลักษณะที่ไม่อนุญาตให้ผู้ใดซักถามหรือโต้แย้ง

4.2.7 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบนักพัฒนา พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ปฏิบัติตนต่อคณะครู เสมือนอยู่ในสถานะเดียวกัน ผู้บริหารทำให้คณะครูรู้สึกเป็นกันเองเวลาพบปะสนทนากัน ผู้บริหารทำให้คณะครูรู้สึกเป็นกันเองเวลาพบปะสนทนากัน ผู้บริหารขอจัดหาสวัสดิการให้คณะครู และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารเอาใจใส่ช่วยเหลือครูในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวของครู

4.2.8 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำ แบบเผด็จการมีศิลปะ พบว่า อยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมักจะเสนอแนะ แนวความคิดใหม่ ๆ กับคณะครู ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะครูทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผนเดียวกัน ชี้แจงให้คณะครูทราบถึงความมุ่งหวัง ซึ่งคาดว่าจะได้รับจากการทำงานของคณะครู และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมักทำงานโดยไม่ปรึกษาคณะครู

4.2.9 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ด้านผู้นำแบบนักบริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมักจะเสนอแนะ แนวความคิดใหม่ ๆ กับคณะครู ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะครูทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผนเดียวกัน ชี้แจงให้คณะครูทราบถึงความมุ่งหวัง ซึ่งคาดว่าจะได้รับจากการทำงานของคณะครู และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมักทำงานโดยไม่ปรึกษาคณะครู

4.3 ผลการเปรียบเทียบแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทของ โรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน ผู้นำแบบหนึ่งงาน ผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ ผู้นำแบบประนีประนอม ผู้นำแบบยึดระเบียบ ผู้นำแบบเผด็จการมีศิลปะ และ ผู้นำแบบนักบริหาร เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ทัศนะของครูโรงเรียนขยาย โอกาสมีต่อแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านผู้นำแบบหนึ่งงาน แตกต่างกับทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษา และครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนด้าน ผู้นำแบบนักบุญ และผู้นำแบบนักพัฒนา ไม่มีแตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย เรื่อง แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกเป็นรายด้านโดยรวม พบว่า แบบของผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้นำแบบนักบริหาร ผู้นำแบบนักพัฒนา ผู้นำแบบประนีประนอม ผู้นำแบบนักบุญ ผู้นำแบบเผด็จการมีศิลปะ ผู้นำแบบยึด

ระเบียบ ผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ และลำดับสุดท้ายคือ ผู้นำแบบหนึ่งงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิโรธ งามมัน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตามความต้องการของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูแสดงความต้องการพฤติกรรมผู้นำในระดับสูงทั้งสองมิติ ในทุกกลุ่มตัวแปร และมีความต้องการพฤติกรรมผู้นำมิติมิตรสัมพันธ์สูงกว่ากิจสัมพันธ์ เช่นเดียวกับ อรุณ รักธรรม (2527 : 244) ลักษณะหัวหน้างานจะดีหรือไม่เพียงใด ถ้าทำงานแล้วประสิทธิผลไม่ออก แสดงว่าลักษณะหัวหน้ายังใช้ไม่ได้ แต่ถ้าเกิดประสิทธิผลดี แม้ว่าลักษณะหัวหน้าที่มีอยู่จะเป็นประเภทไม่เห็นหน้าทั้งคนและงาน หรือเน้นหนักแต่งาน คนไม่สนใจ ก็ยังถือเป็นแบบผู้บริหารที่ยังใช้ได้ และ อัญชลี เหลืองอ่อน (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้แบบผู้นำแบบประสิทธิผลสูง มากกว่าผู้บริหารแบบประสิทธิผลต่ำ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ (1) แบบของผู้นำ 3 ลำดับแรก ถือว่าเป็นการผสมผสานระหว่างความมีประสิทธิภาพสูงตรงไปตรงมากับความยืดหยุ่น (Flexible) เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้นำแบบนักบริหาร (Executive) เป็นผู้นำที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รู้จักใช้ความสามารถของผู้ร่วมงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดวางมาตรการในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เอาใจใส่และรับผิดชอบมีความคิดริเริ่ม รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยใจเป็นธรรม ผู้นำแบบนักพัฒนา (Developer) เป็นผู้นำที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการจูงใจคน สนใจที่จะพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน รู้จักมอบหมายงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม สุภาพนุ่มนวล ผู้ร่วมงานมักมีความเลื่อมใส ศรัทธาและไว้วางใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี และผู้นำแบบประนีประนอม (Compromiser) เป็นผู้นำที่ยอมรับว่าความสำเร็จของงาน และสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงานเป็นสิ่งสำคัญ แต่ยังขาดความสามารถ ไม่มี ความเชื่อมั่นในตนเอง จะใช้วิธีประนีประนอมตลอดเวลา ประกอบกับ (2) ครุมีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่มุ่งมั่นจะพัฒนาโรงเรียนให้ตนเองให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น จึงต้องการเห็นความเจริญรุ่งเรือง ดังนั้นจึงต้องการผู้นำทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นคนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์

5.2 ผลการเปรียบเทียบแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน ผู้นำแบบหนึ่งงาน ผู้นำแบบใช้อำนาจเผด็จการ ผู้นำแบบประนีประนอม ผู้นำแบบยึดระเบียบ ผู้นำแบบเผด็จการมีศิลปะและผู้นำแบบนักบริหาร เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ทัศนคติ

ของครูโรงเรียนขยายโอกาสมีต่อแบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกับ ทัศนคติของครูโรงเรียนประถมศึกษา และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนขยายโอกาสอาจมีธรรมชาติของการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปจากโรงเรียนประเภทอื่นเพราะโรงเรียนประถมก็จะดำเนินการจัดการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1-2) ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาก็จะมุ่งจัดเฉพาะมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) ขณะเดียวกัน โรงเรียนขยายโอกาสเป็นการผสมผสานระหว่างโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมเข้าด้วยกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ส่วนใหญ่ เป็นแบบประสิทธิผลสูง เนื่องจากผู้บริหารที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จะต้องเป็นผู้นำที่เป็นที่ยอมรับและสามารถนำพาโรงเรียน ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้และโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ก็มีการแข่งขันกันสูง ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษา ที่มุ่งกระจายอำนาจในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหาร มีวิสัยทัศน์กว้างไกล นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงความสำเร็จและประสิทธิผลของงาน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในองค์กร ผู้นำจะต้องใช้ความสามารถนำผู้ใต้บังคับบัญชาไปในทิศทางเดียวกัน มีความสามารถที่จะจูงใจผู้อื่นให้ประพฤติปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการและนำไปสู่ความสำเร็จได้ องค์กรใดมีผู้นำที่ไร้ประสิทธิภาพ ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ องค์กรนั้นก็จะไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากในการบริหารงานและการที่ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นแบบประสิทธิผลสูงนั้น ย่อมแสดงถึงขีดความสามารถในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จ ความเจริญก้าวหน้าในการบริหารงาน การเลือกเทคนิควิธีการจัดการในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า แบบของผู้นำที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้นำแบบนักบริหาร ผู้นำแบบนักพัฒนา ผู้นำแบบประนีประนอม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

6.1.1 ผู้บริหารควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริหารงาน โดยการให้เพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หาวิธีการในการควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน

ของสถานศึกษา มอบหมายงานให้เหมาะสมตรงกับความสามารถและความพึงพอใจของ
ผู้ได้บังคับบัญชา

6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาทำการสำรวจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ในการบริหารงาน โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากร
มีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความมีภาวะผู้นำแบบนักบริหาร
ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

6.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาความมีภาวะผู้นำแบบนักบริหาร
ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY